

TIIVISTELMÄ

Kaijaleena Runsten tutki Oxfordin yliopistoon kuuluvalla Reuters Institute for the Study of Journalism – laitoksella (RISJ) toimittajien ja kansalaisjärjestöjen suhteita kauppapolitiikan uutisoinnissa.

Tutkimuksen taustalla on läntisen lehdistön historiallinen rakennemuutos, joka ravistelee nyt myös Suomea. Sanomalehdet, joitain erikoistalouslehtiä lukuun ottamatta, vähentävät ulkomaanpolitiikkaan ja erikoistalouteen keskittyneitä toimittajia, mikä näkyy myös kansainvälisen kauppapolitiikan uutisoinnissa. Tutkimus osoittaa, että samaan aikaan monet kansalaisjärjestöt ovat myös suunnanneet resurssiaan uudelleen. Tämänkin muutoksen takaa löytyy raha: lahjoituksia, jäsenmaksuja ja julkista rahoitusta saadakseen järjestöjen tulee osoittaa toimintansa tuloksellisuus.

Monenkeskisten neuvottelujen juututtua kauppapolitiikan lisäksi myös muut aiheet kuten ilmastonmuutoksen torjunta ovat maailmanpolitiikassa muuttuneet lehdistön ja kansalaisjärjestöjen kannalta vähemmän kiinnostaviksi eikä niihin panosteta. Runsten pohtii, mitä riskejä tällä kehityksellä on demokraattisen tiedonvälityksen kannalta. Hän kysyy, ollaanko tässä suhteessa palaamassa takaisin ennen Dohan kierrosta ja Seattlen mellakoita vallinneeseen maailmaan, jossa isot asiat päätettiin suljettujen ovien takana pienissä piireissä ilman vallan vahtikoiria eli lehdistöä ja tutkana toimivia kansalaisjärjestöjä.

Tutkimukseen haastateltiin kuutta, eri maista tulevaa toimittajaa, jotka olivat uutisoineet WTO:n Dohan neuvottelukierrosta. Lisäksi Runsten analysoi kymmenen eri sanomalehden uutisia, jotka koskivat kierroksen aikana pidettyjä ministerikokouksia. Mukana oli sekä talouteen erikoistuneita että yleispäivälehtiä kuudesta eri maasta (Etelä-Afrikka, Intia, Iso-Britannia, Malesia, Suomi, Yhdysvallat). Runsten selvitti, mitkä tekijät tekevät kansalaisjärjestöistä toimittajien silmissä luotettavia. Hän myös vertaili toimittajien suhtautumista kansainvälisiin kehitys- sekä eurooppalaisiin työmarkkinajärjestöihin.

Tutkimus ilmestyy syksyn 2012 aikana RISJ:n kotisivulla.